

Vyjádření školitelky

MGR. JAKUB OTČENÁŠEK

- Průběh studia

Jakub Otčenášek vystudoval na FF UK dvouoborové studium sinologie-religionistika a roku 2011 získal titul magistr. Ve stejném roce byl přijat do doktorského studia.

J. Otčenášek se již v magisterském studiu zajímal o čínské náboženství ve středověku, zejména taoismus a jeho podobu označovanou jako Tianshidao. Na toto téma také obhájil magisterskou práci. V doktorském studiu navázal na předchozí výzkum projektem, který podstatně rozšiřuje a v nových směrech rozvíjí téma zpracované již dříve v diplomové práci. Diplomovou práci lze chápat jako přípravnou fázi, kdy se budoucí doktorand mj. seznámil se stavem bádání o tomto tématu a získal průpravu pro práci se středověkými texty taoistického náboženství, které vyžadují specifické jazykové kompetence. Během bakalářského studia absolvoval roční jazykovou stáž v Čínské lidové republice a jako student magisterského studia v rámci výměny Erasmus strávil rok v Paříži, kde prohluboval své znalosti čínského náboženství pod vedením prof. Vincent Goosaert na katedře religionistiky na École pratique des hautes études.

Také během doktorského studia J. Otčenášek absolvoval několik dlouhodobých stáží v zahraničí, kdy měl příležitost studovat pod vedením významných odborníků na „svoje“ téma. Konkrétně se jedná o pokračování pobytu v Paříži, dvě stáže v Taipei na National Cheng-chi University v celkovém rozsahu 10 měsíců (prof. Hsieh Shu-wei a další odborníci, včetně T. Kleemana) a konečně půlroční pobyt na Arizona State University v Tempe, kde byl jeho konzultantem Prof. Stephen Bokenkamp. Americký pobyt se uskutečnil v rámci prestižního Fulbright-Masarykova stipendia. Vzhledem k tomu, že mé zaměření školitelky je literárně a kulturně historické a na religionistice v Praze nepůsobí specialisté na čínské náboženství, považuji tyto zahraniční stáže pro kandidáta za zásadní.

- Publikační a další akademická činnost

J. Otčenášek během studia publikoval jeden odborný článek založený na své diplomové práci (vyšel v AUC v roce 2013) a dále připravil k vydání tři kratší překlady pro antologii textů čínského náboženství (Masarykova univerzita, CD-rom) a antologii taoistických textů (Argo, v tisku). Dále pravidelně přednášel příspěvky na konferencích; konkrétně se jedná o výroční česko-slovenské sinologické konference a pravidelné mezinárodní konference neformální evropské skupiny pro studium čínského středověku.

Mgr. Otčenášek také již několik let působí pedagogicky. Vedle příležitostných jednosemestrálních kurzů (Úvod do studia sinologie v Ústavu Dálného východu, kurz o středověkém taoismu na religionistice – obojí FF UK; kurzy čínského jazyka, dějin a kultury na VŠE), od září 2013 soustavně vyučuje na Fakultě mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické. Jeho kurzy mají mezi studenty do té míry pozitivní ohlas, že někteří inspirování svým učitelem přicházejí studovat sinologii na FF UK.

- Ostatní

J. Otčenášek je aktivní také mimo úzce akademickou sféru, od r. 2016 spolupořadatel studentského karnevalu Sametové posvícení, vystupuje na koncertech a hraje divadlo.

- Disertační práce

J. Otčenášek se ve své disertaci věnuje taoistickému náboženství, konkrétně „směru“ Tianshidao, jak se rozvíjelo ve 2. až 5. století našeho letopočtu. Jedná se o specifické období čínských dějin, období rozkladu kdysi mocné říše Han a následující roztříštěnosti země, kdy dosavadní ideologie a náboženství ztrácely pod tlakem okolností autoritu a do Číny zároveň pronikal buddhismus. Tianshidao reaguje na tyto společenské a ideové proměny jako specifické milenialistické hnutí. Doktorand sleduje různé komunity a proudy v rámci Tianshidao a na základě textů, které z tohoto prostředí vzešly, analyzuje jejich učení a představy o světě. Navazuje na starší výzkum představ o nebeském byrokratickém aparátu kopírujícím pozemské mocenské struktury. Na rozdíl od svých předchůdců interpretuje tento rys především jako metaforické vyjádření specifických kosmologických představ, včetně pojetí času. S využitím teorie Marry Douglas a s přihlédnutím k rozsáhlé sekundární literatuře interpretuje jednotlivé texty Tianshidao jako výraz různých kosmologií, které charakterizuje. V těchto souvislostech interpretuje milenialistické rysy v různých jejich podobách a typech. Svůj výklad uvozuje komplexním a podrobně rozpracovaným teoretickým rámcem.

Autor prokazuje důkladnou znalost pramenů i sekundární literatury. Disertační práce je původní a formuluje přístupy a závěry, které představují osobitý pohled na problematiku. Práci doporučuji ji k obhajobě a navrhuji známkování „prospěl“.

Vranov nad Dyjí, 27. 8. 2019

Prof. Olga Lomová

školitelka